Załącznik nr 1

PROGRAM PRIORYTETOWY

Tytuł programu: Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest. Część 1) Przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest, zgodnie z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest

1. Cel programu

Wzrost ilości unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest.

2. Wskaźnik osiągnięcia celu programu

Stopień realizacji celu programu mierzony jest za pomocą wskaźników osiągnięcia celu pn.:
Masa unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest (Mg).
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi co najmniej **437 361 Mg.**

3. Budżet

Budżet na realizację celu programu wynosi **do 159 230 000,00 zł**, w tym:
dla bezzwrotnych form dofinansowania – 159 230 000,00 zł.

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach **2019-2027**, przy czym:

1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów z Beneficjentami końcowymi) podejmowane będą do **30.09.2027 r;**
2) środki wydatkowane będą na rzecz Beneficjentów (wfośigw) do **31.12.2027 r.**

5. Terminy i sposób składania wniosków

1) Nabór wniosków odbywa się w trybie ciągłym;
2) Wnioski Beneficjentów końcowych mogą być przyjmowane i obsługiwane przez wfośigw, które zawrą z NFOŚiGW umowę udostępnienia środków;
3) Terminy, sposób składania wniosków i ich rozpatrywania określone zostaną w ogłoszeniu o naborze, które zamieszczone będzie na stronie internetowej właściwego wfośigw.

6. Koszty kwalifikowane

1) Okres kwalifikowalności kosztów rozumiany jako data wystawienia faktury **od 01.01.2019 r. do 31.10.2027 r.** z zastrzeżeniem, że przedsięwzięcie nie zostało zakończone do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie;
2) Koszty kwalifikowane są zgodne z „Wytycznymi w zakresie kosztów kwalifikowanych", z zastrzeżeniem, że są to koszty niezbędne do osiągnięcia efektu ekologicznego i obejmują wyłącznie koszty demontażu, zbierania, transportu i unieszkodliwiania materiałów zawierających azbest.

7. Formy i warunki udzielania dofinansowania

7.1 Formy dofinansowania

Udostępnienie środków dla wfośigw, z przeznaczeniem na udzielanie dotacji.

7.2 Warunki udostępniania środków przez NFOŚiGW

1) Udostępnienie środków jest nieodpłatne i bezzwrotne;
2) Wysokość udostępnianych środków finansowych dla każdego z wfośigw określa się na podstawie algorytmu opisanego w Regulaminie naboru, z wyłączeniem udostępnienia środków na realizację przedsięwzięć określonych w ust. 7.5.2;
3) NFOŚiGW odstępuje od pobrania zabezpieczenia od wfośigw.

7.3 Warunki dofinansowania z udziałem środków NFOŚiGW udzielanego przez wfośigw beneficjentom końcowym

1) Udzielając dotacji ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW, wfośigw działa we własnym imieniu na rzecz NFOŚiGW;
2) Intensywność dofinansowania przedsięwzięcia wynosi do 100% kosztów kwalifikowanych;
3) Udział środków udostępnionych przez NFOŚiGW wynosi:
    a) do 50 % kosztów kwalifikowanych, dla wfośigw, w których w roku ogłoszenia naboru wniosków o udostępnienie środków planowane przychody z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska wynoszą powyżej 12 500 tys. zł,
    b) do 75 % kosztów kwalifikowanych, dla wfośigw, w których w roku ogłoszenia naboru wniosków o udostępnienie środków planowane przychody z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska są mniejsze lub równe 12 500 tys. zł,
    c) do 80 % kosztów kwalifikowanych, dla wfośigw, w których w roku ogłoszenia naboru wniosków o udostępnienie środków planowane przychody z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska są mniejsze lub równe 8 000 tys. zł,
4) Kwota dofinansowania udzielanego ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW w ramach realizacji umowy udostępnienia środków nie może przekroczyć iloczynu:
    a) 400 zł i sumy całkowitego efektu ekologicznego, wyrażonego w Mg unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest, dla wfośigw, o których mowa w ust. 7.3.3 lit. a,
    b) 600 zł i sumy całkowitego efektu ekologicznego, wyrażonego w Mg unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest, dla wfośigw, o których mowa w ust. 7.3.3 lit. b,
    c) 640 zł i sumy całkowitego efektu ekologicznego, wyrażonego w Mg unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest, dla wfośigw, o których mowa w ust. 7.3.3 lit. c;
5) Udział środków udostępnionych przez wfośigw wynosi nie mniej niż:
    a) 35 % kosztów kwalifikowanych, dla wfośigw, o których mowa w ust. 7.3.3 lit. a,
    b) 10 % kosztów kwalifikowanych, dla wfośigw, o których mowa w ust. 7.3.3 lit. b,
    c) 5 % kosztów kwalifikowanych, dla wfośigw, o których mowa w ust. 7.3.3 lit. c;
6) W przypadku, gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, jest ono udzielane zgodnie z regulacjami dotyczącymi pomocy publiczne;
7) W przypadku dofinansowania przekazywanego za pośrednictwem jednostki samorządu terytorialnego, zasady pomocy publicznej stosowane są w odniesieniu do ostatecznych odbiorców korzyści. Podmiotem udzielającym pomocy ostatecznemu odbiorcy, zobowiązanym do zapewnienia zgodności pomocy publicznej z zasadami jej udzielania oraz realizacji innych

obowiązków podmiotu udzielającego pomocy jest w takiej sytuacji dotowana jednostka samorządu terytorialnego;

8) W przypadku przedsięwzięć, o których mowa w ust. 7.5.2, kwota dofinansowania ze środków NFOŚiGW wynosi do 100% kosztów kwalifikowanych, ust. 7.3.od pkt. 2 do 5 nie stosuje się.

7.4 Beneficjenci

1) Beneficjentami programu są wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
2) Beneficjentem końcowym programu są jednostki samorządu terytorialnego i ich związki;
3) Ostatecznymi odbiorcami korzyści będą posiadacze obiektów budowlanych z wyłączeniem beneficjentów Działania A1.4.1 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

7.5 Rodzaje przedsięwzięć

1) Przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest, zgodnie z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z wyłączeniem przedsięwzięć realizowanych w gospodarstwach rolnych należących do beneficjentów Działania A1.4.1 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności;
2) Przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest na obszarach dotkniętych klęską żywiołową lub dotkniętych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

Kryteria oceny wniosków o udzielenie dofinansowania składanych przez wfośigw

8.1 Kryteria dostępu

Lp.	Nazwa kryterium	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
2.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki		
3.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz NFOŚiGW		
4.	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
5.	Okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		
6.	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania jest zgodna z programem priorytetowym		
7.	Przy wyborze przedsięwzięć wfośigw zweryfikował efektywność kosztową zgodnie z „Zasadami efektywności kosztowej przedsięwzięć dofinansowanych ze środków NFOŚiGW” (maksymalna wartość wskaźnika kosztu jednostkowego, rozumianego jako wysokość dofinansowania za jednostkę efektu została określona w ust. 7.3 pkt 4		

Lp.	Nazwa kryterium	TAK	NIE
8.	Przy wyborze przedsięwzięć wfośigw będzie weryfikował stopień pilności usunięcia i unieszkodliwienia lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest		

9. Postanowienia dodatkowe

1) Efekty ekologiczne osiągnięte przez wfośigw w ramach programu będą corocznie podsumowywane i sprawozdawane do NFOŚIGW.
2) W przypadku wniosku dotyczącego przedsięwzięć, o których mowa w ust. 7.5.2 do wniosku należy dołączyć listę przedsięwzięć planowanych do dofinansowania z udziałem środków udostępnionych wfośigw przez NFOŚiGW wraz z potwierdzeniem przez właściwego wojewodę wystąpienia klęski żywiołowej lub zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej.
3) Przedsięwzięcia wskazane we wniosku wfośigw o udostępnienie środków muszą spełniać poniższe warunki:
    a) przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie gminy, w której została przeprowadzona inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest,
    b) przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie gminy posiadającej program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest i jest z nim zgodne. Postanowienie to nie ma zastosowania w przypadku przedsięwzięć, o których mowa w ust.7.5.2.
4) Dopuszcza się, by gmina uznała jako równoważny gminnemu programowi usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest program związku międzygminnego, którego jest członkiem, lub powiatu, na którego terenie się znajduje.
5) Kwota dofinansowania nie może przekroczyć iloczynu 800 zł i wyrażonej w Mg masy odpadów zawierających azbest podlegających demontażowi, zbieraniu, transportowi oraz unieszkodliwieniu.
6) W przypadku, gdy kwota wniosków złożonych przez wfośigw przekroczy budżet programu przeznaczony na dany nabór, podział środków pomiędzy wfośigw dokonany zostanie zgodnie z następującym algorytmem:

$$U_r = U_{wr} \times \frac{LU_r}{\sum U_{wr}}$$

gdzie:
U_r – maksymalna kwota udostępnienia środków dla danego wfośigw,
U_{wr} – wnioskowana przez dany wfośigw kwota udostępnienia środków,
ΣU_{wr} – suma wszystkich wnioskowanych w naborze kwot udostępnienia środków,
LU_r – limit udostępnienia środków podany w ogłoszeniu naboru.

Tytuł programu: Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest. Część 2) Przedsięwzięcia w zakresie zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest realizowane w gospodarstwach rolnych

1. Cel programu

Unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest w gospodarstwach rolnych należących do beneficjentów Działania A1.4.1 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

2. Wskaźnik osiągnięcia celu

Stopień realizacji celu programu mierzony jest za pomocą wskaźników osiągnięcia celu pn.:
Masa unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest (Mg).
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi co najmniej **215 386 Mg.**

3. Budżet

Budżet na realizację celu programu wynosi **do 150 770 000,00 zł**, w tym:
dla bezzwrotnych form dofinansowania – do 150 770 000,00 zł.

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach **2023-2027**, przy czym:

1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów z Beneficjentami końcowymi) podejmowane będą do **30.09.2027 r;**
2) środki wydatkowane będą na rzecz Beneficjentów (wfośigw) do **31.12.2027 r.**

5. Terminy i sposób składania wniosków

1) Nabór wniosków prowadzony jest w trybie ciągłym;
2) Wnioski Beneficjentów końcowych mogą być przyjmowane i obsługiwane przez wfośigw, które zawrą z NFOŚiGW umowę udostępnienia środków;
3) Terminy, sposób składania wniosków i ich rozpatrywania określone zostaną w ogłoszeniu o naborze, które zamieszczone będzie na stronie internetowej właściwego wfośigw.

6. Koszty kwalifikowane

1) Okres kwalifikowalności kosztów rozumiany jako data wystawienia faktury od 17.10.2022 r. do 31.10.2027 r.;
2) Koszty kwalifikowane są zgodne z „Wytycznymi w zakresie kosztów kwalifikowanych", z zastrzeżeniem, że są to koszty niezbędne do osiągnięcia efektu ekologicznego i obejmują wyłącznie koszty zbierania, transportu i unieszkodliwiania materiałów zawierających azbest.

7. Formy i warunki udzielania dofinansowania

7.1 Formy dofinansowania

Udostępnienie środków dla wfośigw, z przeznaczeniem na udzielanie dotacji.

7.2 Intensywność dofinansowania

Do 100 % kosztów kwalifikowanych.

7.3 Warunki dofinansowania udostępniania środków przez NFOŚiGW

1) Przedsięwzięcie nie zostało zakończone do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie;
2) Udostępnienie środków jest nieodpłatne i bezzwrotne;
3) Wysokość udostępnionych środków finansowych dla każdego z wfośigw na wymianę pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub środowiska w gospodarstwach rolnych w ramach inwestycji A1.4.1 objętej Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększania Odporności określa się na podstawie danych udostępnionych przez ARiMR po zakończeniu naboru wniosków na wymianę pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub

środowiska w gospodarstwach rolnych w ramach inwestycji A1.4.1 objętej Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz zapotrzebowania zgłoszonego przez WFOŚiGW.

4) NFOŚiGW odstępuje od pobrania zabezpieczenia od wfośigw.

7.4 Warunki dofinansowania z udziałem środków NFOŚiGW udzielanego przez wfośigw beneficjentom końcowym

1) Udzielając dotacji ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW, wfośigw działa we własnym imieniu na rzecz NFOŚiGW;
2) Kwota dofinansowania udzielanego ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW w ramach realizacji umowy udostępnienia środków nie może przekroczyć iloczynu 700 zł i sumy całkowitego efektu ekologicznego, wyrażonego w Mg unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest;
3) Wnioski o dofinansowanie składane w ramach realizacji przedsięwzięć w gospodarstwach rolnych należących do beneficjentów objętych wsparciem w ramach inwestycji A1.4.1. „Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu. Część inwestycji: wymiana pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub środowiska w gospodarstwach rolnych";
4) Zasady pomocy publicznej stosowane są w odniesieniu do ostatecznych odbiorców korzyści. Podmiotem udzielającym pomocy ostatecznemu odbiorcy jest w takiej sytuacji dotowana jednostka samorządu terytorialnego, która zobowiązana jest do zapewnienia, aby wsparcie udzielane ostatecznym odbiorcom korzyści było zgodne z zasadami pomocy publicznej określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. U. UE. L. z 2013 r. Nr 352, str. 9z późn. zm.), a także do realizacji innych obowiązków podmiotu udzielającego pomocy.

7.5 Beneficjenci

1) Beneficjentem programu są wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
2) Beneficjentem końcowym programu są jednostki samorządu terytorialnego i ich związki;
3) Ostatecznymi odbiorcami korzyści będą beneficjenci Działania A1.4.1 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, którym Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) wypłaciła i rozliczyła środki, na realizację przedsięwzięcia w ramach inwestycji A1.4.1 objętej Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększania Odporności.

7.6 Rodzaje przedsięwzięć

Przedsięwzięcia w zakresie zbierania, transportu oraz unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest, realizowane w gospodarstwach rolnych, o których mowa w ust. 7.4.3.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

Kryteria oceny wniosków o udzielenie dofinansowania składanych przez wfośigw.

8.1 Kryteria dostępu

Lp.	Nazwa kryterium	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony w terminie określonym w regulaminie naboru		
2.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
3.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki		
4.	Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów, określonym w programie priorytetowym		
5.	W ciągu ostatnich 3 lat przed dniem złożenia wniosku NFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy lub nie rozwiązał z nim umowy o dofinansowanie – za wyjątkiem rozwiązania za porozumieniem stron – z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań publicznoprawnych na rzecz NFOŚiGW, właściwych organów, czy też podmiotów		
7.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz NFOŚiGW		
8.	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
9.	Realizacja przedsięwzięcia nie została zakończona przed dniem złożenia wniosku		
10.	Okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		
11.	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania jest zgodna z programem priorytetowym		
12.	Przy wyborze przedsięwzięć wfośigw będzie weryfikował efektywność kosztową zgodnie z „Wytycznymi stosowania i oceny efektywności kosztowej” oraz postanowieniami określonymi w ust. 7.4 pkt 2 niniejszego programu		
13.	Przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie gminy, w której zostały złożone zgłoszenia odpadów zawierających azbest celem ich odbioru i utylizacji, które powstaną w wyniku realizacji przedsięwzięcia związanego z częścią inwestycji A1.4.1.: Wymiana pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub środowiska w gospodarstwach rolnych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności		

9. Postanowienia dodatkowe

Efekty ekologiczne osiągnięte przez wfośigw w ramach programu będą corocznie podsumowywane i sprawozdawane do NFOŚIGW.